

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 1 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na račun se brez priložene naročnine ne uprva na ostra.

Fe točakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 svč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 svč.)

Telefon št. 370.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primerom popustom Poslana, omarica in javne zahvale domaći oglaš lid. se računajo po pogodbi

Val dopisi naj se pošiljajo uredništva Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Kokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upraviteljsko. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upraviteljsko, in sprejemanje listov v ulici Molin plecolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lestnik koncesij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna koncesija lista „Edinost“, v Tr

Petindvajsetletnica vojne osvobojenja Slovanov v Peterburgu.

Letošnje leto je za vsa Rusijo in ves slovanski svet vesel praznik. Obhaja se spomin krvave vojne, ki je rešila balkanske Slované turškega jarma. Stoletja so minila od tistih dob, ko se je pred Evropo postavil sfinks, ki je delal diplomatom in državnikom mnogo preglavice. Napenjali so vse sile, uporabljali vsa možna sredstva — ali sfinks je stal neomajen na svojem mestu. Ta sfinks je — vztrajno vprašanje, katero je Rusija deloma rešila v letih 1877. in 1878. 20. junija 1876. sti Srbija in Črnagora napovedali Turkom vojno! Toda razmerje sil je bilo prenejednako. Slovanska zavezništva sta imela komaj 100.000 vojakov, a Turčija okoli 700.000. Posledica temu je bila da je bila vojna generala Černajeva dne 17. oktobra 1876. pod Djunišem popolnoma poražena. Tedaj je srbski knez prosil Aleksandra II. za pomoč. Že dne 19. oktobra 1876. je ruski poslanik v Carigradu, general-adjutant grof N. P. Ignatjev, podal porti ultimatum, na kateri je Turčija odgovorila koj drugi dan s premirjem s Srbijo.

Ali vzlic vsem prizadevanjem Rusije se porta tudi skupnim zahtevam evropskih kabinetov ni udala, in vsled tega je dne 12. aprila 1877. imperator vseruski Aleksander II. napovedal Turčiji vojno, ki se je završila na toli lep način.

Spomin te plemenite vojne obhajalo je »Slavjanskoje blagotvoritelnoje občestvo« v Peterburgu dne 12/25. maja t. l. Ob 5. uri popoldne je bila v Petropavlovski cerkvi panihida (zadušnica) za carja-osvoboditelja in za vse junake, padle v tej vojni. Zadušnice so se udeležili dvorni dostojanstveniki, generali in množica ljudstva.

Ob 8. uri zvečer zbralo se je v veliki dvorani »občestva« častnikov mornarice in vojske nad 3000 najizbranejšega občinstva. Dvorana, katero obkroža z vseh strani prostorna galerija, je bila bajno okrašena s tropičnimi rastlinami in sijajno razsvetljena. Mej občinstvom so bili zastopani najvišji sloji. Dva velika kneza, cela vrsta generalov v gala-uniformah, mej njimi vojni minister Kuropatkin, najvišji dostojanstveniki, krasen venec

dam: vse je prihitelo, da dostojno proslavi ta skupni praznik vseh slovanskih narodov. Prisostvovali so slavnosti: člen gosudarstvenega sovjeta M. N. Galkin-Brasakoj, bolgarski diplomatični agent dr. Stančev, general-lajtnant Kirejev, profesor A. S. Budilovič, general Geisman, general-majorja Pisarevskij in Ščerbakov, tajni svetnik A. S. Vasiljev, podpredsednik naučne akademije P. V. Nikitin, general-major knez Odojevskij-Maslov, srbski in bolgarski častniki. Jedno stran galerije je zasedla vojaška godba na lok telesnogardnega Preobrašenskega polka, na drugi strani pa se je postavil pevski zbor Arhangelški.

Ko so pevec odpeli »Hristos voskres« in krajšo zahvalno pesen sv. Kirilu in Metodiju, pozdravil je ruski literat in pesnik, knez Dimitrij Nikolajevič Golicein (Muravlin) v prekrasnih, prirčnih besedah vse udeležnike.

Na to je podpredsednik društva, senator A. A. Nariškin — predsednik grof N. P. Ignatjev je bil zadržan po bolezni — otvoril slavnostno zasedanje z naslednjim govorom:

»Otvorjajoči z blagoslovom Nj. Eminence, našega prvega predsednika, to zbiranje, ne nahajam izraza, da bi dostojno izjavil našo hvaležnost proti Vašim imperatorskim Visokostim, ki so izvolili nas počastiti s svojo navzočnostjo. Sovjet slavjanskega občestva zahvaljuje vsem junakiim udeležnikom osvobodilne vojske, ki so izvolili obiskati to zbiranje, posvečeno spominu carja-osvoboditelja in njegovega viteškega čina, storjenega 12. aprila 1877.«

»Smatram za svojo dolžnost, povedati, zakaj je zlasti »slavjanskoje občestvo« prevzelo inicijativo v tem delu. Njegove naloge imajo v prvi vrsti naučen in dobrodelen, a ta praznik vojen značaj. Toda leto pred veliko vojno, katere se mi sedaj spominjamo — ko je, po besedah pozabljenega pesnika, do ušes ruskega ljudstva došel »krvavi jok od Dunava« — je bila požrtvovalnost tako ogromna, pritisk dobrovoljcev, stremelj po zaščiti bratov po krvi in veri, tako velik, da sta oba slavjanska komiteta v Moskvi in Peterburgu bila primorana, opustiti svoje mirno delovanje, in prisiljena po svojih močeh podpirati balkanske Slované, Srbijo in Črnogoro, v njihovem, do teh dob nejednakem boju, dokler ni po simekan preledku to vojno obnovila Rusija.«

sti še dve mladi deklici: baronesa Mena in njena prijateljica Vera, hči bogatega odvetnika. Obe deklici, ki sti spadali med ono bogomolno družbo odličnih zagrebških gospa, ki z velikim molitvenikom v roki marljivo obiskujejo majsko Marijino pobožnost, a potem hite v »club laseive«, kjer z naslado čitajo Casanovine pustolovstva ali Prévoostve Parizkinje.*

Dekler so bili mladi ljudje sami, je tekla zabava med njimi živo in ugodno; obe deklici sti se vedli neprimljeno in kazali s svojim vedenjem, da jima lepi huzarski poročnik jako ugaja. Ali čim je stara baronica, mati Menina, pristopila v družbo in obrnila pogovor na svoj omiljeni jej predmet, na propovedi patra jezuita v cerkvi sv. Katarine, je mladi poročnik takoj postal nestrpljiv in kazal brez pritaje, da se dolgočasi v tej družbi, kjer je le stara baronica vodila besedo brez prestanka, a vsi drugi so molčali. Mladi grof se je čudil, kako more biti gospa odlične družbe toli omejenega razuma

*) Jakob Casanova de Zeingalt, rojen v Benetkah v 18. stoletju, je prepotoval vse Evrope in živel pri tem jako lascivno. Te svoje pikantne pustolovine je napisal v svojih memoirih. — Marcel Prévoost je moderen francoski pisatelj, kateri slika v svojih romanih »polno življenje parizkih viših krogov. S svojim romanom »Frederique« je nastopil proti Zolinemu romanu »Fécondité«.

Op. prel.

»Spominjajoči se takratnega gorečega delovanja naših društev, nadaljujemo se do tega trenutka, sprožili so naši vojni sobratje misel o današnjem sobranju.«

»Toda »Slavjanskoje občestvo« je storilo v tem pogledu samo prvi korak. »Občestvo« častnikov vojske in mornarice, na čelu jim vzvišeni kurator, nam je prepustilo to sobano, »telesno-gardni Preobrašenski polk« nam je poslal sem svojo izvrstno godbo na lok; občestva: pospeševalatelj vojnih znanostij, pospeševalatelj zgodovinskega prosvetljenja v spomin carja Aleksandra III., mlado »rusko sobranje«, nadalje tukajšnje kolonije naših prekomejnih sorodnikov in mnogočislani zastopniki duhovstva s svojim velečastitim predstojnikom, — vsi so se prijateljsko odzvali našemu pozivu na današnjo slavnost. V tem času sedaj ni gostov ne gostiteljev: vsi sestavljamo samo jedno rodbino, oduševljeno po jedni ideji.«

»Ako se ozremo na minolo, od nas prežito dobo carovanja imperatorja Aleksandra II., vidimo sedaj jasneje živo zvezo med posamičnimi dogodki in prikazi te slavne dobe. Težkim izkušnjam vojen iz leta 1854 in 1855 je sledila vrsta zakonodajnih odredb, ki so poklicale društva in občestva na samodelavnost, na novo življenje, podavši nove zakone; glavnega pomena je bila odredba, ki je odpravila zatiranje vsakega napredovanja in narodnega mišljenja, ki je odpravila telesno zaslužjenost.«

(Zvršetek pride.)

Politični pregled.

V Trstu, 23. junija 1902.

O položaju. Dr. Rezek ostane minister! To je ozirom na notranji položaj za sedaj najvažnejša vest. Jedno celo uro je bil minister v avdienci pred cesarjem. Monarh da je preručil njim vse sedanje politične odnošaje, posebnost pa vprašanja, ki so v zvezi s češkim vprašanjem. Slednjič je izjavil vladar, da ne more vprejeti demisijske dr. Rezeka, ker da bo še nadalje potrebno posredovanje tega poslednjega med češkimi poslanci in vlado. Ves način, kakor je cesar

ter misliti, da more huzarskega poročnika zanimati, kar propoveduje učeni pater.

Tudi deklicama ni bila ta smer konverzacije po godi, ali njima, kakor novincema v zboru »pobožnih gospa« boljše zagrebške družbe ni moglo priti na misel, da navoditi baronico, ki je bila ugleden član te družbe, na kak drugi predmet pogovora. Artur je nekoliko časa poslušal govor baronice, no, ni se mogel dolgo zadrževati. Naposled je vstal, se poklonil gospicama resno ter se približal krogu, ki se je bil zbral okoli Melite.

V ženski družbi, med svojimi vrstnicami, je bila Melita gospodujoči obraz. Vse so čutile premoč njenega duha in nenavadne sile v občejanju. Mladim deklicam je bilo v čast, ako so mogle biti v njenem krogu, a osobito, ako se je ona zabavala z njimi. Mladi moški so istotako čutili odvisnost od Melitinega bitja, v katerem je bilo nekaj tajinstvenega in čarobnega, kar je možno človeka omamiti in podvreči.

Tudi sedaj je bil okoli Melite največji krog mladih obojega spola. Danes je imela v družbi nevarno sovražnico, markozo, ki je večje vabila k sebi gospode in gospice in to jo je jenilo. Poskušala je z vso svojo močjo, da bi obdržala skupaj svojo »suito«, in radi tega je bila proti svoji navadi razgovorna, priazna in ljubazna.

občeval z ministrom, je kazal, da poslednji vliiva alej ko prej vse zaupanje krone.

Pa tudi češki poslanci hite zatrti, da goje zaupanje do dra. Rezeka in da njihova taktika ni bila naperjena proti njemu, ampak proti vladi. To je verjetno. Če dr. Rezek ni vsepeval, ni bil vzrok temu morda v pomanjkanju poštene volje na njegovi strani, ampak v vladnem sistemu, v simpatijah, ki jih splošna vlada goji do nemških strank.

Od todi nezaupanje do vlade ne le od strani Čehov, ampak Slovanov sploh. In to nezaupanje traja dalje.

Minolega petka smo izvajali na tem mestu, da pravda, radi katere se mrzličavo stresa vse politično življenje države, s pomirjenjem Čehov tikom pred odložitvijo drž. zbora, ne le da ni rešena, ampak v resnici ni možno zabeležiti do sedaj ni enega pravega pozitivnega koraka v to od strani g. Körberja. Kajti ponovnih programatičnih zatrtjevanj, da hoče delati za narodno pomirjenje, vendar ni smeti smatrati kakor pozitivne korake, in to tem manje, ker so celó v kratkih dobah od ene programatične izjave do druge dejanja vlade kaj čudno kontrastirale z lepimi besedami v lepim programih!

Kakor vspeh bi mogli g. Körberju računati k večjemu okolnost, da so vrata za daljnja pogajanja ostala nekako odprta. Pravda torej ni rešena, ampak je le razprava odložena. Kako prav smo imeli s to trditvijo, potrja tudi neko obojfeljno sporočilo mladodškega kluba, ki pravi, da kontroverza v tem klubu ni bila radi vprašanja, ali naj se zaprične najstrožja opozicija, ampak le radi vprašanja, kedaj naj se zaprične, ali že sedaj, ali še le na jesen! Sklep za najstrožjo opozicijo in eventuelno obstrukcijo ostaja torej. In rečena izjava povdarja tudi, da ta najstrožja opozicija tudi prične na jesen, ako se ničesar ne zgodi v zadoščenju Čehom!

Deželni zbori. Tržaški. Zasedanje tržaškega deželnega zbora otvorilo se je v soboto ob 11. uri in četrti jutraj ob navzočnosti 20 poslancev in pod predsedništvom deželnega glavarja dr. Sandrinellija. Vlado je zastopal vit. Jettmar.

Predsednik je otvoril zasedanje z »evviva« klicem na cesarja (poslanci so se tu samo dvignili s sedežev) in naznanil, da se bo to zasedanje bavilo z razpravo o novem stav-

Ko je Artur pristopil k njeni družbi, mu je Melita nudila roko in ga potegnila k sebi.

»Kako ti ugaja markeza?« ga je vprašala po tiho.

»Koketen, prediznen stvor!« je odgovoril poročnik jezno.

»A papa se z njo tako dobro zabava!« je dodala Melita in isti hip se jej je obraz čudno spremenil. Domači grof je privedel markozo Rudnici in ona ga je takoj poskušala obdržati pri sebi. Govorila je živo, duhovito, smehljala se koketno, a ne kakor se smejejo premetene koketke, ampak s smehom nedolžne deklice, katere se ravno lotuje ljubavni čut. Njene oči so neprenehoma skakale med grofom Orfejem in bogatim bourgeoisem, a njih izraz se je menjaval takoj, ko jih je obračala od grofa k milijonarju. Z grofom se je vedla prijateljski, skoro s pomilovanjem, dočim je mladega bogataša gledala s svojim bistrim in izraznim pogledom, polnim strasti in pohotnosti. No, ta pogled ni pogodil cilja. Prvi hip se je Branimir nekoliko nasmejeval, ali kmalu se je zbral in kakor nem je sedel na svojem tabouretu, ter motril to moderno Kirko, o kateri mu je pripovedoval že grof Slavomir, da ima v sebi nekaj neodklonljivega, češar pa on ni mogel najti. (Pride še.)

PODLISTEK.

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radl.

Prvi del.

IV.

»Torej dovolite, da vam privedem svojega očeta... On je znan oboževatelj lepih dam.«

»Prosim Vas«, je rekla ona jako prijazno, gledajoč s smejačim obrazom za odhajajočim Arturom, kateri se je za trenutek vrnil k njej, vodeči s seboj očeta.

»Markeza je želela govoriti s teboj, papá!« je rekel Artur in poklonivši se ji s žvenkom svojih huzarskih ostrog, se je oddaljil — razaljen, seveda.

Markeza se je izvrstno zabavala z grofom Orfeom, kateri se je o tem prvem srečanju pokazal jako ljubeznega in postrežljivega kavalirja. Grof je mnogo potoval, o tem mnogo videl in izkusil, a markeza isto tako. Ti njiju doživljaji so jima dali toliko gradiva za tako živo konverzacijo, da je obema čas hitro minul. Niti sam grof Gjuro ni čutil nimalo dolgega časa, poslušajoči njiju zanimivi razgovor.

Artur je medtem poiskal družbo. Bili

binakem zakonu in o projektirani spremembi volilnega reda za Trst.

Na to je vladni zastopnik pozdravil deželni zbor v imenu vlade in posebno pozdravljajal preosnovo volilnega reda, ki naj tudi širšim slojem omogoči udeležitev na zakonodaji.

Predsednik je zahvalil vladnega zastopnika na pozdravu in zaključil sejo, naznanivši, da bo prihodnja seja sklicana pismenim putem.

Istrski. V soboto ob 6. uri 10 m. zvečer je namestnik grof Goëss otvoril v Kopru, v bivši cerkvi sv. Klare, zasedanje deželnega zbora istrskega najprej v italijanskem, potem v slovenskem jeziku. Namestnik je govoril slovenski precej gladko ter rekel, da je Njegovo Veličanstvo cesar z najvišjim patentom od dne 16. t. m. blagovolil sklicati na današnji dan v Koper deželni zbor mejne grofije Istre ter imenovati deželnim glavarjem dr. Campitellija in njegovim namestnikom dr. Andreja Stangerja. Predstavil je imenovana gospoda in pozdravil v imenu ces. vlade deželni zbor, izjavljaje, da bo vlado zastopal namestništveni svetnik Alojzij Fabiani.

Potem je namestnik zaprisegel dež. glavarja italijanski, podpredsednika dra. Stangerja pa hrvaški.

Dež. glavar je na to čital, italijanski seveda, nekaj program zasedanja. Novih predlog deželni odbor ni pripravil, pač pa da bo dovolj dela s tekočimi stvarmi; vrhu tega se bo dež. zbor zopet bavil z nekaterimi predlogami, ki so se že razpravljale v prošlosti. Omenjal je žalostno gneto stanje dežele ter izjavil, da je zasedanje otvorjeno.

Za dež. glavarjem je govoril podpredsednik dr. Stanger hrvaški. Zahvalil se je na časti, ki ga je doletela ter obljubljal, da bo v slučaju, če bi imel priliko voditi posle zbornice, postopal nepristranski ter se strogo držal pravilnika. Prosil je gg. kolege, da ga v takem slučaju blagovoljno podpirajo. Slovanski poslanci so klicali: Živio!

Iste besede je ponovil italijanski.

Dež. glavar je povabil poslance, da storijo prisego, katere besedilo je čital italijanski.

Prvi je prisegel č. g. Andrijič čitaje hrvaško besedilo prisega. Isto je storil g. Kozulič, dočim je prof. Spinčić rekel, da obljublja, kakor je prečital gosp. Andrijič. Ostali slovanski poslanci: gg. Kompare, Mandić, Laginja in Dinko Trinajstić so rekli samo: obljubljam, istotako Italijani: prometito.

Na to se je vzdignil posl. Venier ter protestiral proti temu, da je deželnega glavarja namestnik prej govoril hrvaški, nego pa italijanski, ker da mora vendar vedeti, da je razpravni jezik zbora italijanski. (He, gospod Venier: kje je pa ostal vaš protest, tedaj, ko je c. k. r. namestnik govoril slovenski?! In pa vaša logika, kje je ostala? Vi se spodtikate na tem, da je deželnega glavarja namestnik govoril italijanski še le za hrvaškim, da si mora vedeti, da večina zbornice je italijanska! Nič pa se ne spodtikate na tem, da deželni glavar sploh ni govoril ni besede hrvaški, da si je moral vedeti — in ste morali vedeti tudi vi — da manjšina poslancev zastopa ogromno večino prebivalstva!! Popolno preziranje večine prebivalstva je gotovo še huje obsojati, nego bi bilo preziranje večine poslancev. No, dr. Stanger pa ni preziral italijanske večine!!) — Italijani so klicali Venierju: bravo.

S polno pravico je torej rekel profesor Spinčić: »Jaz pa prosvedujem protitemu, da je g. deželni glavar govoril samo italijanski terni niti z besedo spomenil slovanskega jezika — jezika večine prebivalstva«.

Dež. glavar je naznanil, kateri poslanci so se opravičili, ker niso mogli priti v sejo (med njimi g. dr. Mate Trinajstić).

Prepuščeno se je drž. glavarju, da določi prih. sejo, ki bo — kakor smo izvedeli — prihodnji petek.

To je suho poročilo. Sedaj pa še nekaj opomb. Za slovanskega govora namestnika, je vladal v zbornici in na dobro obiskani galeriji popoln mir. Takoj, ko je spregovoril g. dr. Stanger hrvaški, je nastalo na galeriji in med poslanci večine precejšnje »gibanje«, da je bilo g. podpredsednika težko razumeti. Ponavljamo torej vprašanje: Zakaj gospoda niso demonstrirali, ko je govoril cesarski namestnik?! Coraggio!

Kabuka je bila tudi, ko je govoril g. prof. Spinčić. Dež. glavar ni dal noben krat kakega znamenja, da ne odobrava postopanja galerije in večine, ki je izražala svoje nezadovoljstvo dovolj glasno celo za časa prisega naših poslancev.

Sicer pa si je g. Campitelli svojo vladanje galerije olajšal: odpravil je gospodsko galerijo, katero je odkazal žurnalistom, dočim je obe galeriji združil na nasprotno stran. Sedaj naj se bodo mogli vrli poslanci uhasjati iz ene, izpraznjene galerije na drugo.

Pred sejo je bil v stolni cerkvi blagoslov z »veni S. Spiritus!«

P. S. Povdarjamo, kakor znamenito okolnost, da so slovanski poslanci dobili takrat v prvič zaprisego formulo v svojem jeziku.

Goriški. Deželni glavar je v soboto ob 5. uri tričetrt popoldne otvoril zasedanje, v svojem nagovoru spominjal se je pokojnega kardinala Missije in je v sprejel prisego novoizvoljenih poslancev. Izvolitve posl. conte Panigai-a, dr. Faidutti-ja in Lapanje so se verificirale, izvolitev posl. dr. Treo-ta pa se je izročila posebnemu odseku. Več poročil deželnega odbora, med temi poročilo o ustanovitvi deželne zavarovalnice za govejo živino, se je izročilo pristojnim odsekom, na kar se je seja zaključila ob 8. uri zvečer.

Kranjski. Obstrukcija je postala nelezljiva in se je iz državnega zbora na Dunaju že preselila v nekatere deželne zbornice ter je včeraj slavila svoj prvi nastop v deželnem zboru kranjskem. Katoliško narodna stranka je uročila namreč 12 nujnih predlogov, med temi tudi najni predlog za splošno direktno in tajno volilno pravo in je zahtevala, da bi se utemeljevanje teh predlogov pričelo še-le po dovršenem dnevnem redu sobotne seje, to pa radi tega, da bo katoliško-narodna stranka videla, kako bodo o volitvah v posamične odseke postopali Nemci in slovenski naprednjaki.

Ti pa so zahtevali, da morajo predlagati takoj utemeljevati svoje nujne predloge.

Posl. dr. Šusteršič je očital Nemcem in naprednjakom, da hočejo o volitvah v odseke napraviti »lumparijo« in voliti v iste le majhno število katoliško-narodnih poslancev in sicer manje, nego bi zahtevalo številno razmerje, v katerem je njih stranka zastopana v zbornici. Nemci in slovenski naprednjaki so zahtevali od deželnega glavarja, naj dr. Šusteršiča radi izraza »lumparija« pozove na red, kar je isti ob velikem nemiru v zbornici tudi storil in potem prekinil sejo za 10 minut.

Ko se je seja zopet zapričela, naznanil je deželni glavar zbornici, da se utemeljevanje nujnih predlogov vršilo po rešitvi dnevnega reda. Nato so se vršile volitve v odseke. Dr. Šusteršič je še pred volitvami izjavil v imenu svoje stranke, da se ista ne udeleži teh volitev. Po dovršenih volitvah je posl. dr. Šusteršič v dvournem govoru utemeljeval svoj nujni predlog glede razširjenja volilne pravice.

Posl. Hribar je odgovarjal, da je tudi on za splošno in jednako volilno pravo, vendar pa mora biti zajamčena popolnoma svobodna volitev, kar da sedaj ni, ker da duhovniki uplivajo na volilce na lecah in spovednicah.

Posl. Šusteršič je zahteval, naj bi se govornika radi te izjave pozvalo na red, kar se je pa zbornici podpredsednik branil storiti. Vseled tega so posl. dr. Šusteršič, dr. Brejce, dr. Schweizer in Jaklič uprizorili dejansko obstrukcijo. Po dunajskem uzoru so upili, nabijali po klopih, trobili na trompete itd.

Posl. Hribar pa je kljub temu ropotu nadaljeval in dovršil svoj govor. Omenjeni poslanci so ta ropot nadaljevali tudi še potem, ko je posl. Hribar dovršil in je imel pričeiti svoj govor člen konservativne stranke posl. dr. Krek. Ker se je ta dejanska obstrukcija nadaljevala več ur, prosil je dr. Krek zborničnega podpredsednika, naj mu dovoli, da bo govoril v prihodnji seji, ker je bil preveč utrujen. Zbornični podpredsednik je na to zaključil sejo, ki je trajala 7 ur.

Gališki. Pozornost širše javnosti je sedaj najbolj obrnena na ta deželni zbor, ker je vse radovedno, kako stališče zavzame gališki deželni zbor nasproti protipoljskemu govoru cesarja Viljema v Marienburgu. Deželni maršal grof Potocki je v svojem (deloma poljsko in deloma rusko govornem) pozdravnem govoru res aludirjal s nakaterimi besedami na ta govor in je rekel, da je toliko v

socijalnih, kolikor v narodnih vprašanjih sovražstvo res moč, ali ne stvarjajoča, temveč uničujoča moč. Grof Potocki je potem nadaljeval: Že iz zgodovine poljskega naroda je razvidno, da se narod, ki ima v sebi življensko moč, ki čula svojo minolost in ima dovolj moči za bodoče delovanje, ne da iztrebitine z ovirajočimi izjemnimi zakoni, ne z drugimi narodnimi in gospodarskimi proganjaji!! Odgovor na taka prognanja in krivice pa ne sme obstati v brezvspešnih demonstracijah in v še tako lepodoneših govorih, temveč v še intenzivnejšem delu za okrepitve in združenje narodnih sil!

Bukovinski. V sobotni otvoritveni seji bukovinskega deželnega zbora se je malorusko nemška večina oficijelno razbila in se je osnovala romunsko-poljsko-nemška večina. Stranke večine so sklenile, da maloruskega poslanca Vasilka ne izvolijo v noben odsek. Načelnik maloruskega kluba, dr. Stoecki, je izjavil, da maloruski poslanci ne vprejmejo nobene izvolitve v odseke, ker se jih ni povabilo, da bi sodelovali na določenju ključa za volitve v odseke in ker se je brisal njihov kandidat za upravni odsek, posl. Nikolaj Vasilko.

Ostali deželni zbori so se otvorili ob običajnih formalnostih.

Nemški značaj Maribora. »Süddeutsche Presse« beleži dejstvo, da mnoge trgovine v Mariboru, ki so sicer notri protestantske in nemške, imajo zunaj tudi slovenske napise. Čemu to, če je Maribor res tako izključno nemški?! Eden trgovcev mariborskih je tudi občinski svetnik. In kakor tak je slovesno protestiral proti temu, da bi novo poslopje okrožnega sodišča dobilo tudi slovenske napise, češ, da slovenski jezik nima v Mariboru nobenega opravičenja! A glej ga zlomka: isti gospod velikonemški — trgovec ima na svojih trgovini tudi slovenski napis!

Rečeni mariborski list pripominja mali-ojzno, da bi omenjeni občinski svetnik moral tudi predlagati, da se ne sme govoriti slovenski v nobeni trgovini mariborski, razun — v njegovi!

Dvomisle-li še o izključno nemškem značaju Maribora?!

Tržaške vesti.

Kateri je pravi »Narodni dom«? Pišejo nam: Najiskrenejša želja vseh tržaških Slovanov je bila (za ono po narodni šoli) že leta in leta ta, da bi dobili narodno ogajišče — svoj »Narodni dom«.

Potrebo »Narodnega doma« smo občutili timveč, ko so nam tržaški kapitalisti, na čelu jim tukajšnji Židje, zaprli vrata do vseh tukajšnjih gledališč.

Slednjič je to, kar se nam je nekdanj dozevalo nedosežen idejal, začelo zadobivati konkretno obliko, rečena iskrena želja se bliža svojemu uresničenju.

S pomočjo naše »Hranilnice in posojilnice« se nam je po tolikoletnem prizadevanju posrečilo približati se toli zaželjenemu domaćemu ognjišču, katero pričakujemo kakor žejen vode, kakor gladen kruha.

Človek bi mislil, da ga ni bitja med nami, ki bi si upalo nasprotovati uresničenju take plemenite ideje, ki poda še le solidno zaslobo našemu življu v Trstu sploh, brez razlike političnega mišljenja. Kajti, mi menimo, da od tega, ako se bo v Trstu naš življel krepil, bodo imele korist vse naše stranke.

Menili smo torej, da ga med nami ne more biti človeka, ki bi načelno nasprotoval gradnji »Narodnega doma« in jo celo označal kakor stvar ene posamične kaste in škodljivo za drugo kasto — za delavski stan. Motili smo se.

Ko so te dni stavkali tržaški zidarji in so se zbirali v prostorih združenih tržaških združenih društev, je gospod Kopač porabil to priliko, da je pozabavljal proti bodočemu »Narodnemu domu«!

Rekel je, da »Narodnega doma« ni potreba še le zidati (kar da narvajo storiti le tržaški slovenski kapitalisti), ker da bo to brez potrebe zavržen kapital!

»Narodni dom« da že obstoji in sicer tam v ulici Bschetto, v prostorih socijalnih demokratov! — G. Kopač je torej pozival vse naše zidarje, naj ostanejo zvesti socijalističnemu narodnemu domu in je rekel, da nima nič proti temu, ako so dotičniki sraven tega — narodnjaki in dobri verniki!!!

Mi umejemo gospode, ki so najeli prostore v ulici Bschetto, ako povdarjajo delavcem, da je tam njihov narodni dom; mi jih umejemo, ker vemo, da vsaka politična organizacija — brez izjeme — potrebuje sredstev; umejemo jih, ako se trudijo v to, da bi se kazali kakor močan faktor v Trstu.

Ali nasprotovanja slovenskih socijalnih demokratov našemu narodnemu domu vendar ne umejemo prav, ako resno mislijo, ko tudi svojim somišljenikom dovoljujejo, da morejo biti dobri narodnjaki in dobri verniki. Saj narodni dom ne bo dom ene stranke, ampak bo dom našega življa v Trstu: bo ravno — narodni dom. Če sme tudi soc. demokrat ljubiti svojo narodnost, potem res ne vemo, zakaj bi moral sovražiti nekaj, kar je — narodno kar ne bo ne klerikalno, ne liberalno, ne aristokratsko, ne socijalistično, ampak naše — nas vseh!!

Ravno zato, ako socijalni demokratje toliko drže na svoj dom, in ako so res tako liberalnega mišljenja, kakor trde vado, ne bi smeli nastopati sovražno našemu domu, ki vendar enkrat prinese trdno solidno podstavo za obstanek in razvoj našega življa sploh.

Mi smo zadnje tedne šli do skrajne meje samozatajevanja. Mi smo se vestno izogibali vsemu — tudi marsikaki pripombi, ki bi bila po našem prepričanju popolnoma opravičena —, kar bi moglo izgledati kakor nasprotovanje onim, ki so se postavili na čelo borbi delavcev za zboljšanje položaja svojega. Mi smo vedeli dobro skoro za vsako grdo in nam sovražno besedo, ki je padala na shodih. Mi smo molčali in potrpeali vse. Zakaj? Iz ljubezni do naših delavcev! Nam je ta ljubezan večja nego pa oziri na lastno stranko. Mi smo želeli, da delavci dosežejo svoj cilj in ni nas nimalo motilo, da so naši politični sovražniki oni, ki so se bili delavcem postavili na čelo. Mi smo nacionalna stranka in kakor taka moramo za ljubeznijo objemati vseh brez razlike. Velika večina njih, ki so se zadnje čase borili za zboljšanje svojega položaja, so kri od naše krvi. To nam je bilo dovolj, to je odločalo, da smo molčali, čeprav smo bili čisto naravnost izživani na odgovor. Zato pa tudi vprašamo: kakov zmisel je imelo to, da so nam socijalni demokratje z ene strani očitali »bedasti nacionalizem«, z druge pa, da smo sovražniki delavcem-zidarjem. Pomislimo le! Ogromna večina delavcev so — Slovenci, ogromna večina podjetnikov pa niso Slovenci!! Če je to res, da se v vsem slepo pokorimo le »bedastemu nacionalizmu«, da torej slepo sovražimo Italijane, kako je možno potem, da bi se bili potegnili za Italijane in nastopili proti Slovincem?! Če smo res prvo — narodni šovinisti — potem pa je izključeno, da smo storili drugo!! Ne gospoda, ravno radi narodnega principa (tudi če bi bilo res — kar pa ni — da sicer ne ljubimo delavca) moramo biti v Trstu na strani delavca!

Plemenit, veleplemenit je bil torej motiv, radi katerega smo se zadnje čase izogibali vsaki polemiki z gospodo voditelji socijalne demokracije: blaginja naroda nam je više nego strankarska korist!

Ali gospodje so si menda krivo tolmačili naš molk. Zato so se ujunačili tudi za naslake na stvar, ki je srčna želja nas vseh: na naš bodoči »Narodni dom«. Na njihovo trditve, da bodo naš narodni dom zidali kapitalisti, odgovorimo prihodnjič. Danes pa jim kličemo, da naj nikar ne mislijo, da je naša stranka kaka mrhovina. Mi smo čili in žilavi! Mi hočemo tudi v bodoče lojalno spoštovati vsako mišljenje in vsako strujo v narodu našem, in to ravno zato, ker vidimo v vseh sinove našega naroda, ker vidimo v vseh našo narodno celoto! Ali mi bomo znali tudi odbijati take napade, izlasti kadar bodo naperjeni proti osnovam in nameram, ki naj prinesejo korist naši narodni skupnosti.

Če ne bo drugače, pokažemo tudi mi, da znamo zbijati — klin s klinom!

Uraden — škandal! Dokler tržaški mestni magistrat odbija prošnje, vlozene za doseg domovinske pravice v Trstu, iz vzroka, ker je prošilce zadela v zadnjih 10 letih nesreča, da so imeli koga izmed svojcev v bolnišnici, in če tudi to le za 6 oziroma 12 ur — je to sicer kričeše šikaniranje avstrijskih državljani, ali je vsaj pretveza, ki ima nekaj videza opravičenosti, da si zakon o domovinski pravici ne govori o slučajnih bolniških osebah — ampak le o stalni mišlini!

Če si pa tržaški magistrat upa odbijati prošnje iz izmišljenih vzrokov — je to res uradni škandal! Evo vam kričoč izgled!

Neki U. F. je vložil prošnjo za pridobitev domovinske pravice. Prošnjo pa so mu odbili (da si je bila pisana na laškem jeziku) z motivacijo, da ni dokazal 10 letnega bivanja v Trstu. Ko si je pa mož po dolgem času preskrbel uradno potrdilo o 10-letnem bivanju v Trstu in je na to vložil novo prošnjo — mu je slavni tržaški magistrat odbil tudi to, a sedaj z motivacijo, da je prošnja nepravilno napisana! Bolniško o skrbu in sicer leta 1897! Sedaj pa čujte fakt, da je U. imel za dan osmrtno ednino v svoji hiši že pred 23. leti in da po tej smrti — mu ni ostalo ne hčera in ne sinov!! Kako drugače naj bi imenovali to nedostojno igro, ako ne: uradni škandal? Da si tržaški magistrat upa zavlačevati prošnjo za novo domovinsko pravico na tak nedostojen in protizakonski način, na tem pa je (vsaj indirektno) kriva tudi primorska ces. kr. vlada, ki, mesto da bi nastopila proti takemu nezakonitemu postopanju, pušča signorom svobodo roko — ker si ne upa odločno nastopiti proti vladajoči »camorra«!

Nam se zdi, da je tega že preveč! Zato pozivljamo primorsko vlado, naj že enkrat nastopi energično.

Prvo sv. obhajilo. Pišejo nam: Mladina šole družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu je bila danes pri prvem sv. obhajilu. Da ste videli, gospod urednik, to našo mladino, kako lepo, v redu, in v praznični obleki je korakala iz šolskega poslopja v cerkev sv. Jakoba, spremljana po gospicah učiteljicah in gospodu voditelju. Res ganljiv prizor je bil to!

Sveto mašo je daroval g. kapelan Dolenc, pela pa je šolska mladina. Po maši je bila zahvalna pesem.

Naša šolska mizerija. Pišejo nam: Vse hvale vredno je, da ste v naše tržaško šolsko vprašanje pritegnili tudi srednje šolstvo. Če se hočemo res postaviti na svoje noge, če si hočemo res ustvariti svojo samobitno slovensko kulturo, če si hočemo ustvariti samosvojo literaturo, izlasti znanstveno, potem moramo ustvariti v to neizogibni pogoj! Ta pogoj pa je možnost, da si bomo v svojem jeziku pridobivali znanje od klopi 1. razreda ljudskih šol pa do dvoran na najvišjih učiliščih! Mi si moremo torej izvojevati učilišča od najnižih do najvišjih!

Ali glejmo, da ne zaidemo v pogreško, s tem, da bomo zrl le tja gori, kjer bo prvo nadstropje zgradbe in potem drugo, a pozabljali preveč na — fundament.

Mi moramo zahtevati srednje šolstvo, ker brez srednjega šolstva ne more biti visokega šolstva, a brez visokega šolstva ne more biti v resnici kulturnega, prosvetljenega naroda, zmoglega za častno tekmovanje z drugimi civiliziranimi narodi! Ali ne pozabimo: ljudska šola je fundament, na kateri se naslanja srednja šola. Kdor hoče narodu preskrbeti srednjo šolo, ta mora v prvi vrsti misliti na ljudsko šolo!

Kaj nam more hasniti, če danes dobimo n. pr. gimnazijo slovenskim učni- n. pr. jeziku, če pa se ta jezik v naših mestnih šolah — izvzemši seveda Ciril-Methodijevo — popolnoma zanemarija, če je pouk v tem jeziku (n. pr. nemških ljudskih šolah) naravnost v ironijo.

Prva skrb voditeljem naroda mora torej biti, da nam izvojujejo slovensko ljudsko šolo, a za čas, ki še poteče do tega, naj poskrbe in zahtevajo, da se pouk v slovenščini primerno uredi!!

Sedaj napravljamo res utis, kakor da je pouk v slovenščini prirejen in proračunjen v ta namen, da otroci izgubljajo veselje do učenja, in da so vspehi manjši, nego — minimalni!

»Edinost« je že opetovano opozarjala na ta nedostatek, na dejstvo, da se pouk v slovenskem jeziku na državnih ljudskih šolah popolnoma zanemarija, kakor da je višim činiteljem ravno to po godu, da se otroci čim manje nauče.

Mi opozarjamo vnovič. Videant consules!

In zopet šole! Mladina je bodočnost naroda! Tako čujemo vsklikati dan na dan. Kako tožno zveni ta vsklik za nas Tržačane! Bodočnost v Trstu bo naša, kadar bomo imeli mladino, ki nam ostane naša, ki bo čutila, kakor čutimo mi. A ob teh tužnih razmerah torej mi ne moremo pričakovati boljše bodočnosti — ker mladina se nam po

šolah izgublja, se odtujače nam in našemu narodu!

Šele tedaj, ko bomo imeli v Trstu slovenske šole, ko bo naš otrok vzgojen v slovenskem narodnem duhu, tedaj bomo mogli tudi mi vsklikniti: bodočnost je naša, ker mladina je in ostane naša! Ona je naša bodočnost v Trstu.

Kedaj pa pride ta naša boljša bodočnost? Če bodo reševali prošnje slovenskih staršev tudi v prihodnje po celih 25 let — potem bi se sploh morali odreči nadi, da bi naša mladina doživela boljše bodočnost.

A nas tolaži veliko upanje, ki je gojimo do tiste vzajemnosti, ki se je v toli luči pokazala o glasovanju za Celje in Pazin.

Tu so združeni Slovani sijajno premagali vse nasprotnike! In kakor je bil včeraj na dnevnem redu Pazin, proti kateremu so napeli Lahi vse moči, kakor je bilo včeraj na dnevnem redu Celje, — tako bo jutri v državnem zboru razburjalo naše nasprotnike tržaško-slovensko šolsko vprašanje! A slovenska vzajemnost premaga tudi jutri naše nasprotnike — pravica naša zmaga in mora zmagati!

In da pride ta dan čim prej, prosimo vse slovenske zastopnike v drž. zboru, naj se zavamejo za nas uboge trpine.

Prosimo jih, naj razjasnijo naše razmere drugim slovenskim bratom, o katerih imamo že toliko dokazov, da ljubijo svojega najmanjšega brata Slovenca.

In ko doživimo oni dan, ko pride naše vprašanje na dnevni red v državnem zboru, oh! koliko tržaških slovenskih očetov bo pošljalo hvaležne vzdihle proti Najvišjemu z iskreno željo:

Bog Vam povrni tisočero!

Pevski večer »Slave«. Pišejo nam: Kakor je bilo objavljeno v »Edinosti«, je naša vrla »Slava« iz sv. Marije Magdalene spodnje priredila včeraj svoj pevski večer v gostilni novega konsumnega društva pri sv. Mar. Magd. zgornji.

Na lepem dvorišču omenjene gostilne je bila pripravljena dolga miza za vrle »Slavaše«. Žal, da je začelo deževati ravno ko so jeli prihajati pevi na določenim jim prostor. Mesto na dvorišču, so »Slavaši« poseli v spodnjih prostorih gostilne. V zgornjih prostorih pa je že bil močan oddelek »Kolašev«.

»Slava« je zapela prva in so mogočno doneli nje glasovi po magdalenskem hribu, da si valed deževnega vremena niso prišli vsi pevi iste. Za »Slavo« (moški zbor) je zapelo »Kolo« (mešani zbor). Tako smo se vrstili do mraka. Gostilniški prostori so bili natlačeno polni, po največ od domačinov Magdalencev, ki so frenetično aplavdirali obema zboroma, katera sta morala ponavljati skoro vsako pesem.

Na občo željo domačinov se svidemo vsaj še enkrat v tem poletju z vrlimi zgornjimi Magdalenci, ki so se pridružili za dnji čas naši narodni organizaciji. Na svidenje! Kolaš.

Iz sv. Križa nam pišejo: Pri nas se kaj pridno pripravljamo da tudi letos dostojno in čim slovenskeje proslavimo god sv. Petra dne 29. t. m. kakor praznik sv. Rešnjega telesa. Na procesiji bo sodeloval cerkveni pevski zbor s spremljevanjem domače godbe. Velike priprave se delajo za čim lepše odličje hiš po vsej vasi.

Za one, ki se mislijo udeležiti te naše slavnosti, je letos kaj lepa prilika, kajti sedaj imamo tudi v Križu železniško postajo. Te udobnosti ni bilo popred. Iz Trsta odhaja vlak ob 6. uri zjutraj in pozneje ob 9. uri.

Štrajk mesarskih delavcev. Kakor smo že objavili svoječasno, so mesarski delave predložili gospodarjem spomenico, v kateri so zahtevali zboljšanje svojih razmer. Gospodarji so v odgovoru na to spomenico dovolili delavcem neka zboljšanja, a slednji niso bili zadovoljni s tem in so minolega torka predložili gospodarjem ultimatum, v katerem so zahtevali vsprejem vseh svojih zahtev in so izjavili, da čakajo na odgovor do poludneva včerajšnje nedelje.

Včeraj popoldne so imeli mesarski delavei shod v prostorih socialističnih društev, kjer jim je njih predsednik Orest Benedetič naznanil, da gospodarji nečejo nič več dovoliti, nego to, kar so prvič obljubili.

Toliko predsednik Benedetič, kolikor socialistični voditelj Pittoni sta na to priporočala zborovalcem, naj dobro premislijo, predno sklenejo stopiti v štrajk, ker štrajk je orožje, ki reže na obe strani, in se zna rabiti samo o absolutni potrebi.

Kjubu temu pa so zborovali se 173 glasovi proti 25 sklenili stopiti v štrajk.

Dražbe promičnina. V torek, dne 24. jun. ob 10. uri predpoludne se bodo valed dražbe tuk. a. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe promičnina: Prosek 18, voz (kripiča) in oprema v salogi; Barkovlje 135, stolice, mize, kuhinjska omara in ura; ulica Chiozza, ogledala; ulica Manzoni 6, hišna oprava; Škedenj 495, hišna oprava; ulica Kandler 1, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri zjutraj 14°5 ob 2. uri popoldne 22.- C° — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 760.0 — Danes plima ob 11.36 predp. in ob 10.4 pop.; oseka ob 4.53 predpoludne in ob 4.26 popoldne.

Društvene vesti.

Za »Narodni dom« je podaril gospod Anton Zlobec iz Krajca vasi 1 K, ker je postal tržaški meščan.

V isti namen in s tega vzroka je podaril gospod Fran Furlan iz Brij pri Rhenberku 2 K.

Vesti iz ostale Primorske.

× Narodna dobrotnica. V Opatiji je umrla te dni domoljubka Franja Sigulic. Tudi v oporoki svoji je postavila spomenik rodoljubju svojemu, zapustivši: družbi sv. Cirila in Metodija za Istro 1000 K, dijaškemu podpornemu društvu v Pazinu 1000 K, mestnim veteranom v Opatiji 600 K, gasilcem istotam 200 K in domačim siromakom 200 K. Pogreb blage dobrotnice je bil lep, veledostojen. Blagoslovljen je spomin!

× Z naših pošt. Zadnja »Naša Sloga« beleži kričoč dogodek »pšte v Pulju, ki naravnost v bengalični loči kaže slavofojni ekrajno sovražni duh, ki veje v izvestnih poštah proti naši narodnosti in našemu jeziku. Dne 19. t. m. je na pošti v Pulju nekdo oddal omot usorecev. Omot je vseprejel eden pomožni sluga, ki si je, vidé hrvatski naslov, dovolil impertinentno opazko: »Čoša že kvešta lingua, ki va drio de kvešta lingua«. Ko ga je dotičnik posvaril, naj kar vseprejme omot, sicer da se pojde pritožiti k ravnatelju, je odgovoril sluga istotako impertinentno: »La vada pur lagnarse, a mi non ne importa«. Tako daleč smo torej že dršli, da se celo sluga rogaja našemu jeziku! To je že skrajna brezobraznost!

Poreče se morda, da je storil to le eden sluga. Mi pa vidimo ravno v tem znak, simptom. Sluge gotovo ne bi si dovoljevali takega postopanja, ake ne bi vedeli, da jim radi tega ne napravijo črne pike. Ako ne bi vedeli, da tudi v viših krogih veje takov slavofojni duh, gotovo ne bi korajžno vsklikali stranki: le pojdite pritožiti se, jaz se nič ne bojim!! Če je nizko doli takov duh, prihajati mora le od zgoraj.

Kaj misli slavno ravnateljstvo pošte in brzojava! Je-li ne misli res nič ukreniti proti temu, da na pošti v Pulju celo sluge zasramujejo naš jezik in se rogajo strankam, ako iste branijo svojega jezika čast in pravice?!

»Naša Sloga« grozi, da si drugje pošle zadoščenja. — Menda bo res treba tako.

Vesti iz Kranjske.

*** Nova tiskarna in novi listi v Ljubljani.** Z dnem 1. avgusta odpre gosp. Dragotin Haihar v Ljubljani novo tiskarno v Fröhlichovi hiši na dunajski cesti. »S. P.« hoče vedeti, da bodo v tej tiskarni izhajali trije novi listi: en beletristični, en humoristični in en brik ne tudi en politični list (dnevnik).

Brzjavna poročila.

Smrt kralja Saksonskega.

DUNAJ 22. (B.) Cesar je odpotoval sinoči z generalnim adjutantom Bolfrasom na pogrebno slavnost v Draždane. Istotako nadvojvoda Oton s soprogo mu Marijo Josipino.

WESEL 22. (B.) Na udanostni nagovor nadžupana so se cesar Viljem najprej zahvalili na vsprejemu ter se je spominjal potem umrlega kralja Alberta Saksonskega, »zadnjega velikega vojakovodje iz velike dobe, zadnjega viteza velikega in železnega kriča, ki je pomagal ustanoviti nemško državo. Nehalo je biti plemenito nemško srce. Pokojnemu kralju je bilo sad vse, kar je

nemškega, bil je v izgled vseh vladarskih čednosti, ose domovine in naroda.»

DRAŽDANE 22. (B.) Danes o poludne je bilo truplo pokojnega kralja javno izloženo. Krsta leži na katsalku pred glavnim oltarjem. Med veni se posebno opaža oni, ki ga je podarila ruska carska dvojica.

DRAŽDANE 22. (B.) O poludne je kralj Jurij v prestolnej dvorani rezidenčnega dvorca položil prisego v roke državnih ministrov. V svojem govoru je obljubil potem, da bo vzdrževal in čuval ustavo.

TEČIN 23. (B.) Dvorni vlak je dospel po programu. Cesar je izstopil iz voza. Po presledku 10 minut se je potovanje nadaljevalo.

DRAŽDANE 23. (B) Cesar Fran Josip je dospel semkaj ob 9. uri zjutraj. Na kolodvoru so ga vsprejeli kralj, prestolonaslednik in princ Ivan Jurij. Cesar in kralj sta se vozila v dvorec v zaprti kočiji.

Nesreča na železnici.

MILAN 22. (B.) Včeraj zvečer sta trčila eden ob drugega dva električna vlaka med Bisuschio in Porto-Ceresio o čemer je bilo ranjenih 49 potnikov, mej temi petero težko.

Kronanje angleškega kralja.

DUNAJ 22. (B.) Nadvojvoda Fran Ferdinand je odpotoval danes predpoludne na slavnost kronanja v Londonu. V njegovem spremstvu so grof Nostitz, knez Sapieha, princ Henrik Lichtenstein, grof Bouquoy in grof Tasilo Festetics.

Nesreča na morju.

LONDON 23. (B.) Jutranji listi javljajo iz Šangaja, da je bil kitajski križar »Kajh« včeraj razdejan po eksploziji ter da je utonil z veliko naglostjo. Rešila sta se samo dva moža, vsi drugi, 150 častnikov oziroma mornarjev se je pogubilo.

Velikanski požar.

KAZAN 23. (B) V tartarskem oddelku mesta je navstal včeraj požar, ki se je razširil na 12 oddelov. Požar so mogli pogasiti še le danes. Škoda se ceni na več milijonov.

Deželni zbor Gališki.

LVOV 13. (B.) Posl. Stapinski je stvil predlog, da bi dež. zbor sklenil protesten pojav proti postopanju prukih Poljakov. Ker predlog ni imel dovoljno števil podpiso, je stvil deželni maršal vprašanje, da-li je predlog zadostno podprt. Zboraica je odklonila podporo z vsemi glasovi proti tremi.

Loterijske številke, izžrebane dne 21. junija:

Dunaj	83	72	69	66	79
Gradeo	80	8	82	38	17

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rozario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, kar je blago in prvo roke.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA:	ZALOGE:
Via Yenni, vogel	Piazza Rozario št. 2 (sokolo poslopje)
Via Libertas	in Via Riberge št. 21

Teléfono št. 670.

Velik izbor tapetarij, sral in slik. Izvijeje narobe tudi po posebnih načrtih.

Ose brez konkurenec.

ILUSTRIRANI KNIŽI (ASTORI) IN PRAVILNI Predmeti postavio se na par obrod ali železnico franko.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno sniža. Oglašji za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque št. 12
Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerno.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1.
priporoča slavemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Aner.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
karna in sladničarna
svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Anton Breščak v Gorici, Gospoška
ulica št. 14 in ulica
Vetturini ima v zalogi v veliki izbiri pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žimo palatno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini Ponte della Fabbra št. 2, vogal
ul. Torrente. Podružnica Piazza
Pozzo del Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke priporoča posebno za binkošne praznike in birmo; obleke za moške od gld. 6.50 do 24, za dečke od gld. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gld. 3 do 8, suknene blazice od gld. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gld. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gld. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gld. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskina (slojčeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korninu od gld. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Pekarna in sladničarna Jakob
Jellen
v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat na dan svež kruh in velik izbor sladčic. Sprejema v pecivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Zaloga moke iz prvih ogerskih mlinov.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 17. Slavemu občinstvu se naznanja, da se od danes naprej točijo sledeča vina: refolčki črn po 28 novč., bela rebula iz Brd po 28 novč. Za družine po ugodnejših cenah. Opolo iz Vina po 28. novč. Za obilen obisk se priporoča ter že v naprej zahvaljuje.

Vsek zamore moja vina analizovati in ako jih vdobi ponarejena v dobi 100 gld. nagrade.

Konrad Jacopich trgovec z jedilnim
biagom v Trstu,
Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijali, navadnega in najfinjšega olja, najfinjše te-
šenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovasa itd. po jako
nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na do-
želo na debelo in drobno. Ceniki franko.

Skladišče vina ulica Acqu'edotto št.
23. Prodaja vina v
sodih in buteljkah. Fine pašne in dezertne vina na
debelo in drobno, franko na dom po najugodnejših in
konkurenčnih cenah.

PRVA TOVARNA
za čopiče in ščetke
Santo d'Angeli

TRST. - Via S. Antonio - TRST
(nasproti Zennaro in Gentili).

Specijalitet čopičev za zidna dela nepresežne
trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za čiš-
čenje parketov, metelj, metlic, ščetk od perja,
palice za iztolči prah.

Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov,
listnic, novčark, mošnjičkov itd.

Vse po jako nizkih cenah.
V prepričanje se prosi blagohoten obisk.

PROTI

kašlju, gribole, hripavosti, katana, upa-
danju glava, itd. itd.

zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri povzeli, govornih, prepevo-
nih, sčitoljih itd.

Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni
v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah
kakor tudi po celi Evropi.

Škatljica stane 60 stotink.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi
svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema
tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v
najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okoliš
in na deželi: v misliu gesla: Svoji k svojim!

Tehnični urad.

Ustanovljeno 1877.

Zaloga strojev in želez

SCHNABL & Co. - TRST

Via delle Poste vecchie (vogal Via Vienna).

Glavni zastop železja in tovarniških strojev.

Naprava obrtnih podjetij vsake vrste.

Instalacija strojev in parnih kotlov.

Motori na plin, bencin in petrolej sestava „Otto.“ Motori na plin in vodno moč.
Naprave električne luči. Napeljava električne moči. Vodne naprave itd.
Naprave za centralno kurjavo in ventilacijo. Naprave kopališč, klosetov itd.

Zaloga cevij za vodo, plin in par.

Materijal za sta blišče.

Stroji vseh vrst. Vodne sesalke vseh sestavov. Odri za stroje in kotle.
Pripadki. Kovine. Predmeti od gome. Železe traverse in kolesa. Cement
»Portland« in »Romano«. Olja za kolesa in masti.

In v obče vsi predmeti za obrtna podjetja.

Tvrdba je izvršila dosedaj nad 200 obrtnih naprav,

med kojimi:

- 12 žag za obdelovanje lesa in priprav-
ljanje dog.
- 36 vodnih napeljav.
- 17 tiskarn in kamnotiskarn.
- 13 mehaničnih delavnic.
- 31 podjetij za čiščenje in pečenje kave.
- 7 naprav za izdelovanje praha proti
mrčesom in drog.
- 16 naprav za kurjenje z gorko vodo in
parom.
- 12 sladničarn, pekarn, tovarn za biškot
in konfete.
- 32 napeljav električne luči.

- Kakor tudi: Tovarne za kože,
Tovarne za obleko itd.
- Perilnice,
- Predilnice,
- Tovarne za parafin in cerezin,
sardine,
- Mline,
- Podjetja za napravlanje soli,
- Tovarne za delati zamaške,
- Stiskalnice olja,
- Naprave za vodno silo,
- Tovarne za šumeče vode,
- Distilerije,
- Podjetja za čiščenje in nakladanje žita.

V ta namen je bilo postavljenih: 151 motorjev na plin in petrolej in 65 parnih strojev

„Andemo de Franz“

krčma

v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

- Bela vipavaka liter po 36 kr.
- Orna istraka „ 36 „
- Istraki refolčki „ 48 „
- Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gor-
ki in mrzlimi jedili po zmernih cenah.

Družinam se pošilja na dom od 10 litrov
naprej: Ipavsko belo liter po 28 kr.
Orna istraka liter po 38 kr.

Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem
vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25 po domače
k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
obuvala za moške, ženske in otroke.
Isti popravlja male stvari brezplačno
ter sprejema naročbe vsakovrstno obu-
valo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Mihael Zeppar v Trstu, ulica
San Giovanni
št. 12

ima zalogo pečij od majolike v velikez. iz-
boru, sama novost, bodisi glede risarij ali
barv. Snov sestaja od same stanovine zem-
lje. Izključna zaloga za Trst, Primorje in
Dalmacijo slavnostno in odlikovane tovarne
za peti Bratov Schüts v Blanskem (Morava)
ustanovljena 1848. Pri teh pečih se prihrani
50% na kurjavi. Lastna tovarna šteditilnih
pečij iz železa ali udelanih s majoliko. Izvr-
šitev po meri in nizkih cenah.

Odlikovan z dvema zlatimi in bro-
nastimi kolajnami

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angležkem in francoskem
vzorec izdeluje po meri cenj. damam
in gospodom kakor tudi za otroke. Delo
okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Živic i dr.

(Schlitz & Comp.)

Zaloga strojev, tehničnih predmetov in materijala.

Delavnica. — Inženjerski urad.

TRST. - Trgovinska ulica št. 2. - TRST
pri trgu vojašnice.

Prodaja se:

- MOTORJE na par, na plin, petrolej in bencin.
- STROJE za obrtništvo in kmetištvo, za dom
in sploh za vsako rabo.
- PUMPE za vodo, vino, spirit, olje itd.
- ŽELEZNE CEVI in njene sklepe.
- CEVI iz drugih kovin, iz gume in platna.
- PIPE in VALVE (zaklopnice) in druge me-
dene ali bronene predmete.
- MAŠILNE ULOGE t. j. plošče, svitke in dr.
iz gume, asbesta, bombaža.
- SITE in druge priprave za mline.
- PAŠE iz usnja in drugih materijalov.
- OLJE in MAST za mazanje strojev.

Posebno se priporoča posestnikom

Raznovrstne železne plugje, mlatilnice in čiš-
tilnice za žito, slamožernice, stiskalnice za
vino, olje in seno, škropilnice proti perono-
sporji, elastične trake, gobe za cepljenje itd.

Izdelujejo se načrti za napravo tovarn, vodo-
vodov, vodojakov, cest itd. in se tudi dela
prevzame.

Odlikovana v Rimu
se zlato kolajno in
zaslužnim križcem.

Odlikovana na Dunaju
se zlato kolajno in
častno diplomu.

Odlikovana tovarna za čopiče in ščetke

Ivan Angeli

ulica Canale 5

nasproti cerkve sv. Antona novega.

Edini specijalist za izdelovanje zidarskih
in slikarskih čopičev; lastna specijali-
teta čopičev za barvanje s pokostjo.

Pleteni naslanjači francoskega sestava
in nedosežne kakovosti.

Se ne boji nikake konkurence glede
zmernih cen kakor tudi izvrstnega
izdelka.

Čuvati se je dobro da se ne za-
menja moja tvrdba s konkurenti
jednakega imena.

Odda se v najem

dobro upeljana in obiskovana stara
prodajalnica jestvin, zraven tudi pe-
karna. Ista se nahaja ob dveh cestah,
oddaljena eno uro hoda iz Trsta. Na-
slov pove uprava našega lista.

ZALOGA DALMATINSKIH VIN

iz lastnih kletij

in

ISTRSKI TERAN,

ki se toplo priporoča družinam, gosp. krčmar-
jem in restavratorem.

Simeon Pavlinović, ul. Chiozza 11.

Zahtevajte povsod

voščilo (biks)

v korist družbi sv. Cirila in Metoda, katero je najbo-
lje in najceneje. V Trstu je prodajajo gg. trgovci
J. Prelog, Anton Furlan, Zgur & Popatnik, Matija
Milonig, Andrej Urdich, Aloja Plesničar, Bambič Ja-
kob, Kranje Josip, Kojancič Josip, Ivan Tomazič,
Anton Cek, Emil Cumar itd.

Glavna zaloga:

tvrdka J. Drufovka v Gorici.

Nova trgovina s papirjem

Klementina Vivante

Trst. - Passo S. Giovanni - Trst.

Pisarniške potrebščine in prodaja papirja.
Izbir malih okvirjev od 5 novč do 1 gld.

Mašne knjige.

Velikanski izbor razglednic.

Sama novost.

Čevljarski mojster

Marko Biri

je preselili svojo čevljarnico in zalogo
obuvala iz trga Zontana

Ponte della Fabbra št. 2.

(uhod v ulici Torrente)

Slavemu občinstvu se uljudno pripo-
roča za obilen obisk, kajti v zalogi ima obu-
vala vsake vrste in po najnižji ceni.

Tudi popravlja staro obuvalo.

Gosp.

Sekarnar Piccoli

Ljubljana.

Vaše železnato vino
sem uporabljal z iz-
vrstnim vspehom pri moji soprogi, katera
je dolgo časa nerazna. Prosim Vas, da
mi določite po pošti še šest steklenic
zgoraj imenovanega vina.

Dr. L. Färber

c. in kr. stabni zdravnik.

V GORICI, dne 16. junija 1901.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu,
Istri, Dalmaciji, Primorskem, Go-
riškem in Tolminskem po K 240
steklenica.

Velika zaloga krojnega blaga.

Krojaška zadruga

vpisana zadruga z omejeno zavezo

GORICA Gospoške ulice 7 GORICA.

Priporoča vse v to stroko spadajoče
blago ter jamči za pošteno in solidno po-
strežbo.

Cene stalne brez pogajanja.